

Kontakta debatt- och insändarredaktionen
insandare@
gotlandsallehanda.se
debatt@
gotlandsallehanda.se

Du kan även lämna ditt material på www.helagotland.se

Insändare/Debatt.
Gotlands Allehanda
Kopparviksgatan 11,
Box 1284, 621 23 Visby

Debatt: Skriv under med namn och bostadsort. Anonyma inlägg publiceras inte.

Insändare: Skriv kort, max 2 500 tecken. Även om signatur används behöver vi namn, samt adress eller telefonnummer. Redaktionen förbehåller sig rätten att korta och redigera texter.

Mästermyr vy mot Silte kyrka.

FOTO: VISUALISERING AV RICHARD BERNSTRÖM AKUSTIK HB

FOTO: DENNIS PETERSSON

Trafikregler gäller också på Ica Maxi-parkeringen

INSÄNDARE

På den stora och välbesökta parkeringen vid Ica Maxi i Visby kör många bilister lite hur de vill och flera gånger aldeles för fort, vilket skapar en farlig miljö där risken för påkörningar är påtaglig, samtidigt som det väcker en stark oro hos många gående som helst vill ta sig till och från butiken utan att bli påkörda.

Det verkar nästan som att dessa bilister överskattar sin egen körförmåga och har glömt att trafikregler även gäller på parkeringar. Detta får en att fundera över om dom kanske behöver friska upp sina kunskaper i körkortsteori, speciellt kapitlet om reaktionssträcka och bromssträcka. Är det verkligen värt att riskera andra människors liv bara för att man snabbt vill komma iväg?

Sedan finns det självklart gående och cyklister som ibland verkar förlorade i sina egna tankar eller som är helt upptagna med sina telefoner att dom inte är medvetna om att det kan komma bilar från olika håll. Även dessa trafikanter behöver bli mer uppmärksamma i trafiken och inte ta för givet att bilarna kommer att stanna bara för att man går över vägen varsohelst och närsomhelst.

Det man behöver komma ihåg är att ett stort ansvar faktiskt vilar på förarens axlar. Just därför är det så otroligt viktigt att man kör försiktigt och är extra uppmärksam, även på parkeringar.

Sohlman

Gutamål i påsktider

INSÄNDARE

Fäl-jaken har fått en korg till påsk från lektorn, den 21 april 1895:

Ja, u ägge da! Maken hadd leil Anna aldri set, u de ska spares så længg de tular. Kvinnefalki tackar så mik för fräte; u di gynn nå kraut u grav ei järdt här ei treigardn u raid till ti sätt u sa någe. Men ånnu har int ladisbråuke gnyt, ellar vör har int gnyt sat kånn ellar arbet me någ järdt, för de har vart för kallt.

Wera Svensson

Kyrkomiljöer på Gotland förvanskas

INSÄNDARE

Hotet mot de unika gotländska kyrkomiljöerna drunknar i välmenande riktlinjer utan substans i granskningsförslaget till Översiktsplan 2040.

Översiktsplanen var ute på samråd våren 2022. Nu är det dags för granskning fram till den 22 maj innan regionfullmäktige antar planförslaget. Precis som i samrådsförslaget är inriktningen att Gotland ska gå före i energiomställningen. Trots att Gotland inte längre är en så kallad pilotkommun ska "energiön" ha en sammanlagd installerad effekt från vindkraft på 1000 MW år 2027. Storskalig vindindustri, som bedrägligt kallas för "vindkraftsparker", behöver ett totalt område som sammanlagt

cirka 160 kvadratkilometer att breda ut sig på.

Minst en tredjedel av Gotlands nära 100 kyrkor kommer att ligga endast cirka 2-5 km från vindkraftsverk. De smäckra kyrktornen kommer att överflyglas av minst sex gånger högre kraftverkstorn som syns milsvitt med vindsnurror som fångar blicken.

Hur ska, enligt översiktsplanen, denna stora industriutbyggnad kunna ske utan att skada det både nationellt och internationellt unika gotländska kulturland-

skapet med dess välbevarade medeltida kyrkomiljöer? I riktlinjerna talas det bland annat om omsorgsfull behandling av projektet, hänsyn till landskapsrummets karaktär, vikten av att säkerställa vyer och att verken inte får påverka kyrktornens dominans i landskapsrummet.

Hur etableras en skog av 300 meter höga vindkraftkraftverk "omsorgsfullt" i landskapsrummet? Hur undviks att skada områdets karaktär? Hur förhindras kraftiga negativa effekter på siktlinjer och vyer? Hur undviks man att påverka kyrktornens dominans i landskapsbilden med samtidig konkurrens i blickfältet av minst sex gånger högre kraftverk?

Med andra ord försöker planförfattarna maskera det enorma hotet mot det gotländska kulturarvet

med välmenande tomma ord, riktlinjer utan substans. Det är helt enkelt omöjligt att anpassa 300 meter höga vindkraftsverk till det småbrutna kulturlandskapet med dess välbevarade medeltida kyrkomiljöer. Avsaknaden av överensstämmelse mellan översiktsplanens riktlinjer för att skydda landskapsbilden och kulturarvet och möjligheten att tillgodose dessa krav är alarmerande.

Vindkraftsutbyggnaden kommer att innebära ett kraftigt och oåterkalleligt ingrepp i upplevelsen av Gotlands kyrkomiljöer. Man begår ett gigantiskt misstag med hänvisning till miljömålen samtidigt som man förstör Gotlands världsunika miljö!

Kristina Berglund, Arkitekt SAR/MSA, Adj styrelseledamot i Svenska byggnadsvårdsföreningen

Nu stärker vi vården på ön

INSÄNDARE

Vi moderater är stolta över svensk hälso- och sjukvård.

Sjukvårdens medarbetare visade inte minst under pandemin att Sverige kan klara svåra kriser. Det är politikens ansvar att stå upp för och prioritera att hälso- och sjukvården även i framtiden ska klara att ge svenska medborgare den bästa tänkbara vården. Det blir än mer angeläget i en mycket orolig omvärld. Sjukvården står inför stora utmaningar, inte

minst vad gäller kompetensförsörjning, vårdköer och en pressad ekonomi. Den höga inflationen och pensionskostnaderna har dessutom drivit upp regionernas totala kostnader.

I det rådande ekonomiska läget har regeringen stötat såväl kommuner som regioner. I höstbudgeten för 2023 prioriterade regeringen en tredjedel av det totala reformutrymmet till välfärden. I höstbudgeten för 2024 gick hela 40 % av det totala reformutrymmet till välfärden.

Sedan september 2024 har de ekonomiska prognoserna för kommuner och regioner försämrats ytterligare, särskilt för landets regioner. För att skapa förutsättningar att undvika onödiga uppsägningar av vårdpersonal runt om i landet skjuter regeringen nu till ytterligare medel till regionerna. Detta genom ett tillskott i regeringens värbudget på 6 miljarder kronor till regionerna.

På Gotland kommer detta tillskott innebära cirka 40 miljoner kronor i år. Det är ett bra besked som innebär

att regionen har bättre förutsättningar att ta sig igenom det nuvarande svåra ekonomiska läget. Samtidigt är det viktigt att fortsätta arbetet med att ställa om sjukvården och genomföra nödvändiga reformer för att klara ekonomin på längre sikt.

Johan Hultberg (M), Gruppledare i riksdagens socialutskott
Andreas Unger (M), Regionstyrelsen
Mikael Bladh (M), Hälso- och Sjukvårdsnämnden

Så svarade landsbygdsministern på mina fiskefrågor

INSÄNDARE

Min frågeställning den 11 mars till ministern gällde hur det småskaliga fisket och husbehovsfisket skulle tryggas inför framtiden med tanke på livsmedelsförsörjning i kristid.

Han svarade inte men lät en sekreterare hälsa och tacka för brevet och beklagade att responsten dröjt och att brevet var mottagit i god ordning.

I en bifogad fil kunde jag läsa en interpellation från 21 mars 2023 där ministern försvarade fortsatt foderfiske efter strömming och skarpsill i Östersjön. Årets kvoter är nerdragna för att bestånden kan säkras för framtiden.

Det skulle bli förödande för den svenska fiskeriflottan och fiskberedningsindustrin om fisket stoppades sade han.

Det ministern inte tänkte på var att 90 procent av strömming och skarpsillsfångsterna inte går till beredningsindustrin, utan till fiskodertillverkning i Danmark för att sedan gå till bland annat norska fiskodlingar.

Hur situationen skulle bli framöver för det småskaliga kustfisket och husbehovsfisket nämndes inte i sammanhanget.

Svaret alltså: God dag yskaff eller läst men ej förstått.

L-O S